

**Szczegółowa charakterystyka programu studiów i warunki realizacji programu studiów
obowiązuje od roku akademickiego 2026/2027**

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów	pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Liczba semestrów	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	6	-
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	185	
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	1800	-
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	109,6 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	7 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi (nie mniej niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS)	60 ECTS (32,4 % ECTS)	
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	Ekonomia i finanse - 166 ECTS (90%)	
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	Nauki o zarządzaniu i jakości - 19 ECTS (10%)	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	103,8	

Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	Nie dotyczy
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	1800
<p>Opis sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia:</p> <p>Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się systematycznie, na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć. Kryteria oceny przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Nauczyciele prowadzący zajęcia dokonują oceny stopnia osiągania zakładanych modułowych efektów uczenia się w czasie semestru, w formie sprawdzianów, zaliczeń praktycznych, oceny projektów, referatów, prezentacji, oceny pracy studenta w grupie, udziału w dyskusji, czy umiejętności pracy w zespole. Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego moduł, pracy i egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Stopień osiągania efektów uczenia się określany jest w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencji społecznych. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się także poprzez hospitacje zajęć, wnioski z dyskusji podczas corocznie organizowanych Dni Kierunku, okresową ocenę wybranych modułów oraz dokumentacji dokonywanej przez Radę Programową kierunku po zakończeniu cyklu kształcenia, a także roczną ocenę efektów uczenia się zawartą w raporcie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Raport ten jest przedstawiany na posiedzeniu Kolegium Wydziału Agrobiotechnologii, a po zatwierdzeniu Raport publikowany jest na stronie internetowej Wydziału. Funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest zgodne z uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie oraz Zarządzeniem nr 20 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia.</p> <p>Efekty uczenia się osiągnięte na I stopniu studiów na kierunku Ekonomia dają możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych. Osiągnięte efekty uczenia się dają przygotowanie do prowadzenia własnej działalności</p>	

gospodarczej, podjęcia pracy w administracji rządowej i samorządowej oraz innych podmiotach i instytucjach związanych z gospodarką, w szczególności z handlem.

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci poszczególnych kierunków studiów, którzy wypełniają ankietę dotyczącą losów zawodowych absolwentów UP w Lublinie, wyrażając w ten sposób swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności efektów uczenia się w obecnej pracy. Badanie losów zawodowych absolwentów realizowane jest przez Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W celu doskonalenia programu kształcenia i efektów uczenia się planowana jest systematyczna współpraca ze studentami oraz z otoczeniem społeczno-gospodarczym i interesariuszami wewnętrznymi. Prowadzone będą konsultacje służące dostosowaniu programu kształcenia do aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy oraz przygotowania absolwentów do pracy zawodowej w kraju i za granicą zgodnie z oczekiwaniami przyszłych pracodawców.

Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS przyporządkowaną do praktyk:

Studenckie praktyki zawodowe na kierunku Ekonomia stanowią integralną część procesu kształcenia i mają charakter obowiązkowy. Praktyki zawodowe organizowane są zgodnie z Regulaminem studiów oraz Regulaminem Krajowych Studenckich Praktyk Zawodowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Praktykom zawodowym przypisuje się 32 punkty ECTS zgodnie z zatwierdzonym przez Senat UP w Lublinie programem studiów. Na studiach stacjonarnych kierunku Ekonomia praktyki zawodowe realizowane są w V semestrze studiów i trwają (zgodnie z ustawą) przez 6 miesięcy (24 tygodnie), co oznacza, że rozpoczynają się najpóźniej z początkiem sierpnia.

Celem praktyki jest weryfikacja i rozszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w trakcie studiów na kierunku Ekonomia i ich praktyczne zastosowanie w podmiotach gospodarczych oraz instytucjach, jak również nabycie umiejętności niezbędnych do pracy w jednostce przyjmującej. Praktyka daje szansę na wykorzystanie wiedzy zdobytej w trakcie studiów oraz pozyskanie nowych kompetencji i rozwijanie umiejętności pracy w zespole poprzez wypełnianie różnych ról zawodowych przy wykonywaniu różnorodnych zadań związanych ze specyfiką pracy w podmiotach oraz instytucjach związanych z działalnością gospodarczą i społeczną. Zadaniem praktyk studenckich jest przygotowanie studentów do wykonywania przyszłego zawodu oraz stworzenie warunków do rozwoju aktywności zawodowej na rynku pracy.

Praktyki studenckie są realizowane w podmiotach gospodarczych i instytucjach, z którymi Uczelnia zawiera porozumienia w sprawie organizacji praktyk studenckich. Studenci odbywają praktyki głównie w przedsiębiorstwach handlowo-usługowych i logistycznych, bankach, urzędach skarbowych, biurach rachunkowych, instytucjach konsultingowych, firmach produkcyjnych oraz w jednostkach samorządu terytorialnego.

W trakcie odbywanych praktyk studenci zapoznają się z elementami systemu zarządzania przedsiębiorstwem/instytucją – schematem organizacyjnym, misją przedsiębiorstwa / instytucji, organizacją stanowisk pracy, dyscypliną i kulturą pracy. Bardzo ważną rolę pełni

także zapoznanie i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Studenci w zależności od miejsca odbywania praktyk zapoznają się ze specyfiką wykonywanego zawodu, przypisanych do niego zadań i obowiązków oraz z odpowiedzialnością za ich realizację.

W trakcie praktyk studenci sporządzają indywidualne sprawozdania (Dzienniczek Praktyk) z przebiegu praktyki, których treść jest potwierdzana przez zakład pracy i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Nadzór nad realizacją praktyk sprawuje pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, zaś w zakładzie pracy jest wskazana osoba prowadząca nadzór bezpośredni (zakładowy opiekun praktyk). Podczas praktyk pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego może przeprowadzić kontrolę w czasie odbywanej przez studenta praktyki.

Studenci kierunku Ekonomia posiadają możliwość realizacji praktyki zawodowej również za granicą, jeżeli spełnia ona wymogi programu praktyk. Uczelnia preferuje samodzielne wyszukanie przez studenta miejsca odbywania praktyki, co pozwala mu na zdobycie niezbędnego doświadczenia w późniejszym poruszaniu się na rynku pracy. Studenci mający problem z porozumieniem się z pracodawcą w odpowiednim zakładzie pracy mogą skorzystać z pomocy pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Aktualnie całość spraw dotyczących praktyk studenckich koordynuje Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego.

Po zakończeniu praktyk w trakcie sesji egzaminacyjnej przed rozpoczęciem VI semestru studiów odbywa się egzamin z praktyk, w trakcie którego oceniana jest wypowiedź studenta dotycząca zdobytych przez niego doświadczeń, pozyskanej wiedzy i umiejętności w trakcie odbywanych praktyk. Następnie członkowie Komisji Egzaminacyjnej zadają pytania szczegółowe związane z efektami kształcenia oraz treścią prowadzonego przez studenta Dzienniczka Praktyk. Na ocenę końcową, obok oceny Komisji, wpływ ma również ocena wystawiona przez opiekuna praktyk ze strony podmiotu przyjmującego. Przed przystąpieniem do egzaminu student dokonuje samooceny przebiegu praktyk i realizacji efektów kształcenia poprzez wypełnienie ankiety. Niezaliczenie praktyk jest jednoznaczne z koniecznością ich powtórzenia i niezaliczeniem semestru, na którym praktyki są realizowane.

Ponadto studenci kierunku Ekonomia mają również możliwość korzystania ze wsparcia jakiego udzielają pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w zakresie wiedzy o rynku pracy i pozyskania umiejętności funkcjonowania na tym rynku.

Warunki realizacji programu studiów: opis przebiegu studiów z uwzględnieniem kolejności przedmiotów (grupy przedmiotów np. ogólne, podstawowe, kierunkowe), zasady wyboru przedmiotów fakultatywnych, specjalności itp.:

Wydział Agrobiologii spełnia wymagania dotyczące kwalifikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy zaplanowanych do realizacji zajęć na kierunku Ekonomia o profilu praktycznym. Kadra Wydziału Agrobiologii posiada istotny dorobek naukowy z zakresu przedmiotów kierunkowych. Jednocześnie Wydział dysponuje infrastrukturą, zapewniającą prawidłową realizację celów kształcenia, w tym zapewnia właściwy dostęp do nowoczesnych sal dydaktycznych, dobrze wyposażonych laboratoriów i pracowni, a także zapewnia studentom dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na kierunku Ekonomia. Ponadto, na Wydziale

Agrobioinżynierii wdrażany jest wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, uwzględniający działania na rzecz doskonalenia programu kształcenia na prowadzonym kierunku studiów.

Program studiów oraz realizacja procesu kształcenia na kierunku Ekonomia umożliwiają studentom uzyskanie kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia o profilu praktycznym. Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają 6 semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata.

Część zajęć realizowanych na kierunku Ekonomia, specjalność handel może być prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w liczbie nie przekraczającej 75% punktów ECTS) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 poz. 661 z późn. zm.). Jest to możliwe, gdyż Uczelnia zapewnia dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami. Nauczyciele akademicy są przygotowani do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na stronie Uczelni zamieszczono materiały pomocnicze z praktycznymi wskazówkami odnośnie obsługi platform edukacyjnych do kształcenia na odległość (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>).

Treści kształcenia obejmują aktualny stan wiedzy oraz praktyczne jej zastosowania w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Są zgodne z przedmiotowym obszarem zawodowym oraz jego ujęciem praktycznym i dostosowane do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. W ramach proponowanej specjalności handel absolwenci zdobywają wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarowym i świadczeniem usług handlowych. Kluczową rolę w kształceniu praktycznym odgrywają 24-tygodniowe praktyki zawodowe (w V semestrze), w czasie których studenci doskonalą i rozwijają umiejętności praktyczne, zdobywając doświadczenie zawodowe pod okiem specjalistów i praktyków. Praktyczne podejście do realizowania przedmiotów, szczególnie specjalnościowych, daje absolwentom wiedzę o gospodarowaniu we współczesnym złożonym i dynamicznie zmieniającym się świecie, a jednocześnie praktyczne umiejętności, które mogą wykorzystać na rynku pracy. Zatem program nauczania umożliwi absolwentom wejście na współczesny rynek pracy, poprzez zatrudnienie w przedsiębiorstwach handlowych, produkcyjnych i usługowych, a także jednostkach samorządowych w kraju lub za granicą. Pozwoli również na samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej.

Program studiów realizowany jest w formie wykładów i zajęć praktycznych (ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne). Przedmioty na kierunku Ekonomia ułożone są w logicznej kolejności – w pierwszym semestrze realizowane są przedmioty o charakterze podstawowym, a w kolejnych prezentowane są zagadnienia bardziej szczegółowe. W ramach bloków modułów do wyboru student może wybrać jeden z grupy dwóch lub trzech modułów.

Realizacja zajęć odbywa się z wykorzystaniem następujących metod dydaktycznych: wykład klasyczny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, film, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektu, metoda problemowa, praca indywidualna, praca w grupach, konwersacja, dyskusja, warsztaty, debaty oksfordzkie, scenariusze negocjacji, seminaria, praktyki zawodowe, itp.

Harmonogram realizacji studiów uwzględnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. W harmonogramie realizacji studiów na kierunku Ekonomia położono duży nacisk na indywidualizację kształcenia. Przedmioty fakultatywne wybierane są przez studentów w 3, 4 i 6 semestrze. Z 32 modułów oferowanych jako fakultatywne studenci wybierają w ciągu studiów 13, co daje łącznie 60 pkt. ECTS dla tego kierunku (32,4%). Realizowany jest ten przedmiot, na który zdecydowała się większa liczba studentów. Jeden z bloków do wyboru w szóstym semestrze studiów obejmuje dwa moduły w języku angielskim.

Istotnym elementem indywidualizacji kształcenia jest wybór tematu realizowanego projektu licencjackiego pod opieką samodzielnego pracownika naukowego prowadzącego seminarium przy udziale pozostałych nauczycieli akademickich w roli konsultantów naukowych. SeminaRIA na kierunku Ekonomia realizowane są w semestrach czwartym i szóstym (łącznie 60 godzin). Po uzyskaniu wymaganej w programie studiów liczby punktów ECTS, student może przystąpić do egzaminu dyplomowego.

Kompetencje językowe kształtowane są na lektoratach, które realizowane są w drugim, trzecim i czwartym semestrze studiów w łącznym wymiarze 105 godzin, co pozwala studentom uzyskać 8 pkt. ECTS. Podczas zajęć studenci rozwijają umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, stosowania zaawansowanych struktur gramatycznych oraz technik pracy z obcojęzycznym tekstem źródłowym. Na zajęciach stosuje się różne formy aktywizujące studentów do doskonalenia umiejętności językowych poprzez zachęcanie do udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach studenckich kół naukowych, jak również studiowanie obcojęzycznej literatury naukowej.